

Yabancı para cinsinden kullanılan kredilerin değerlemesinde meydana çıkan kur farklarının ne zaman gider yazılacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	77058783-105-68
Tarih	20.03.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANTALYA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 77058783-105-68

20/03/2013

Konu : Yabancı para cinsinden kullanılan kredilerin değerlemesinde meydana çıkan kur farklarının ne zaman gider yazılacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; şirketinizin bankalardan çekmiş olduğu uzun vadeli yabancı paralı kredilerin değerlemesi sonucu kur farklarında meydana gelen artış ya da azalışların değerlendirme yapılan geçici vergi dönemindeki kâr veya zarara mı yoksa kredinin ödeneceği vade yılındaki kâr/zarar hesaplarına mı intikal ettirileceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 262 nci maddesinde, maliyet bedelinin iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veyahut değerinin artırılması münasebetiyle yapılan ödemelerle bunlara müteferri bilumum giderlerin toplamını ifade ettiği hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanunun 280 nci maddesinde, yabancı paraların borsa rayici ile değeriyeceği, borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınacağı ve yabancı paranın borsada rayici yoksa, değeriymeye uygulanacak kur Maliye Bakanlığınca tespit olunacağı hükmüne yer verilmiştir.

238 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "B -Dönem Sonu Stoklarının Değeriyesi İle İlgili Hususlar" başlık bölümünde de, emtianın satın alınıp işletme stoklarına girdiği tarihe kadar oluşun kur farklarının maliyete intikal ettirilmesi zorunlu olduğu, stokta kalan emtia ile ilgili olarak daha sonra ortaya çıkacak kur farklarının ise, ilgili bulundukları yıllarda gider yazılması veya maliyete intikal ettirilmesinin mümkün olduğu belirtilmiştir.

334 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "III-Kur Farkları" başlıklı bölümünde ise; "163 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliđi ile yatırımların finansmanında kullanılan kredilere ilişkin faiz giderleri ile yurt dışından döviz kredisi ile sabit kıymet ithal edilmesi nedeniyle ortaya çıkan kur farklarının, aktifleştirme tarihine kadar olan kısmının maliyete intikal ettirilmesi, aktifleştirildikten sonraki döneme ilişkin olanların ise seçimlik hak olarak doğrudan gider yazılması veya maliyete intikal ettirmek suretiyle amortismanına tabi tutulması gerektiği açıklanmış bulunmaktadır.

Lehe oluşun kur farklarının da aktifleştirme işleminin gerçekteştiği dönemin sonuna kadar oluşun kısmının maliyetle ilişkilendirilmesi, aktifleştirildikten sonraki döneme ilişkin olanların ise kambiyo geliri olarak değeriendirilmesi veya maliyetten düşölmek suretiyle amortismanına tabi tutulması gerekecektir. Ayrıca, daha sonraki dönemlerde, seçimlik olarak hangi hak kullanılmışsa o yönteme göre işlem yapılmasına devam edilecektir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Diğeri taraftan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde de, Gelir Vergisi Kanununun ticarî kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmış olup, maddenin birinci fıkrasının; (1) numaralı bendinde ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin, (7) numaralı bendinde de, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanların, safi kazancın tespitinde gider olarak indirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, şirketinizin bankalardan kullandığı uzun vadeli yabancı paralı kredilerin nerelerde harcandığı önemli olduğundan;

-Söz konusu kredilerin sabit kıymetlerin iktisabında kullanılması durumunda;

Aleyhte oluşan kur farklarının, sabit kıymetin aktifleştirildiği dönemin sonuna kadar olan kısmının maliyete intikal ettirilmesi, aktifleştirildiği dönemden sonraki döneme ilişkin olanların ise seçimlik hak olarak doğrudan gider yazılması veya maliyete intikal ettirilmesi,

Lehe oluşan kur farklarının da, sabit kıymetin aktifleştirme işleminin gerçekleştiği dönemin sonuna kadar oluşan kısmının maliyetle ilişkilendirilmesi, aktifleştirildiği dönemden sonraki döneme ilişkin olanların ise kambiyo geliri olarak değerlendirilmesi veya maliyetten düşülmek suretiyle dikkate alınması,

-Söz konusu kredilerin emtianın satın alımında kullanılması durumunda ise, emtianın satın alınıp işletme stoklarına girdiği tarihe kadar oluşan kur farklarının maliyete intikal ettirilmesi, emtianın stoklara girdiği tarihten sonra ortaya çıkacak kur farklarının da, ilgili bulundukları yıllarda gider yazılması veya maliyete intikal ettirilmesi

gerekmektedir.

Ancak, daha sonraki dönemlerde, seçimlik olarak hangi hak kullanılmışsa o yönetime göre işlem yapılmasına devam edilecektir.

Öte yandan, bunların dışında kullanılan kredilerin değerlendirilmesinde şirketinizin lehine veya aleyhine oluşan kur farklarının, kambiyo kârı veya zararı olarak dikkate alınarak elde edildiği geçici ve yıllık kurumlar vergisi dönemlerinde doğrudan gelir veya gider yazılması gerekeceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026